

Az idei év a furiosoé volt

A XXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok lótenyésztési bemutatója az utóbbi években a Mezőhegyesen kitenyésztett fajtákra, azaz a furioso-north starra, a gidránra és a nóniuszra terjed ki, kiegészülve a lipicai fajtával. Idén 49 kiállító, 5 tenyésztőszervezet 150 lovat mutatott be a kiállításon. Ebben az évben a kiállítás kiemelt fajtája a furioso-north star volt.

A gidrán fajtájú kancák 3-4 éves korcsoportjában harmadik díjat kapott a Gidran XXVII-18 „Fahéj” nevű, sárga színű gidrán kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Vörös József, Gyűrűs), második helyezett lett a Gidran XXVI-9 „Sopánkodó” nevű, sárga színű gidrán kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad), a kategória első helyén a Gidran XXIV-120 „Sellő” nevű, sárga színű gidrán kanca végzett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad). A gidrán fajtájú kancák 5-6 éves korcsoportjában harmadik díjat kapott a Gidran Razbeg I-8 „Imágó” nevű, sötét sárga színű gidrán kanca (tenyésztő: Pannon Lovas Akadémia és MGSZL., Kaposvár, tulajdonos és kiállító: Debreceni Egyetem, Agrártudományi Központ), második helyezett a Gidran-X-43 „Rachel” nevű, sárga színű gidrán kanca (tenyésztő: Vörös József, Gyűrűs, tulajdonos és kiállító: Debreceni Egyetem, Agrártudományi Központ), első helyen pedig a 240 Gidran Razbeg I-3 „Sulyom” nevű, sárga színű gidrán kanca végzett (tenyésztő: Pannon Lovas Akadémia és MGSZL., Kaposvár, tulajdonos és kiállító: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad).

A bemutatott lipicai fajtájú lovak közül harmadik díjban részesült a Favory-XXVIII-41 szürke színű lipicai kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad), második helyezett a Neapolitano „Formás” nevű szürke színű lipicai kanca lett (tenyésztő: Balogh József, Szabadkígyós, tulajdonos és kiállító: Szabadkígyós Község Önkormányzata, Szabadkígyós), a kategória első helyén a Favory-XXVIII-7 nevű, szürke színű lipicai kanca végzett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad).

Kozma Ferenc-díj

A Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége 2014-ben Kozma Ferenc-díjat alapított. Az évente egy emlékplakett adományozásáról a Szövetség Tenyésztői Tanácsa dönt, és annak átadása az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok keretében történik.

A Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége Tenyésztő Tanácsa a díjat idén Baranyai Jánosnak ítélte oda.

A kitüntetett 1926-ban született a Somogy megyei Orci községben. Szülei a településen akkoriban működő papi birtokon végeztek mezőgazdasági munkát.

A díjat Mihók Sándor, az MLOSZ elnöke és Körösi Krisztina, az MLOSZ ügyvezető igazgatója adta át a kitüntetett fiának, Baranyai Sándornak (jobbra)

Később önálló paraszti gazdaságukban dolgoztak 1959 márciusáig, a települési szövetkezet megalakulásáig. Ebben a szövetkezetben 1964-ig állattenyésztőként dolgozott. Már ekkor feladatai közé tartozott a szövetkezet lótenyésztésének az irányítása.

1966-ban mezőgazdasági technikus minősítést szerzett Kaposváron. 1964-1968 között a már egyesült Orci-Zimány Szövetkezetben dolgozott a ló-, szarvas-

marha- és sertésenyésztésben. Zimány településen a szövetkezetek megalakulása előtt kiváló parasztgazdaságok működtek, melyben magas genetikai értéket képviselő magyartarka szarvasmarhát, illetve hidegvérű lovakat tenyésztettek. Ez a genetikai alap hozta létre a napjainkban is sokak által ismert Toponár névre hallgató hidegvérű állományt. 1968-ban a két települési szövetkezet Toponár településsel bővült. Az így kialakult nagy szövetkezetnek lett növénytermesztési üzemegység vezetője, majd később elnökhelyettese nyugdíjba vonulásáig, 1989 végéig.

A szövetkezeti mozgalomban eltöltött mintegy 30 év alatt, amikor különböző pozíciókat töltött be, aktív részese volt a lótenyésztésnek. Munkája alatt jött létre a már említett Toponári Hidegvérű törzstenyésztés, amely több, mint 70 mént adott a tenyésztésnek. A tenyésztés legeredményesebb hidegvérű kancája az 533-as törzskönyvi számú Hámor nevű kanca, amely OMÉK aranyérmert kapott, és 6 fedezőmén ivadéka javította a magyarországi hidegvérű állományt. Az 1989-ben megalakult Hidegvérű Lótenyésztő Egyesületnek alapító tagja volt.

1948-tól a Répáspusztán megalapított lóállomány tenyésztési feladatait látta el. Ennek eredményeképpen 1968-ban a Bábolnai Arab Ménes mellett Toponár-Répáspusztán létrejött az első szövetkezeti Arab törzstenyésztés, mely fajtaalakító keresztezés eredményeképpen valósult meg.

A nóniusz fajtájú lovak közül harmadik díjat kapott a Nonius IV-15 „Tosza” nevű fekete színű nóniusz kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Mezőhegyesi Állami Ménes Kft., Mezőhegyes), második helyezett a Nonius-220 „Üröm” nevű pej színű nóniusz kanca lett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Csatári Imre, Hajdúböszörmény), a kategória első helyén pedig a Nonius XVII-23 „Nutria” nevű fekete színű

nóniusz kanca végzett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Mezőhegyesi Állami Ménes Kft., Mezőhegyes).

A furioso-north star fajtájú fiatal mének korcsoportjának harmadik helyezettje a Furioso XLIV (Furioso XXX-6) „Vit'az” nevű, sötét pej színű furioso-north star tenyészmén lett (tenyésztő: Kamenec s.r.o., Bukovec, tulajdonos és kiállító: Suelin s.r.o., Bukovec), második díjat kapott a

→ Przedswit XVIII szürke színű furioso-north star tenyészmén (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Kvatro-Ekostatok s.r.o.), az első helyezett pedig a Przedswit XXXII „Princ” nevű pej színű furioso-north star tenyészmén lett (tenyésztő: Sousek Bohumir, Uhřetice 16, tulajdonos és kiállító: Ing. Ziaková Katarina, Bzince).

A furioso-north star fajtájú idős ménék korcsoportjának harmadik helyén a Furioso XXXIV (Furioso XXV-8) „Red Fernet” nevű, sötét pej színű furioso-north

star tenyészmén végzett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Ziaková Katarina, Bzince), második helyezettje a Furioso XXX/ Furioso XXIV-2 „Frodo” nevű, pej színű furioso-north star tenyészmén lett (tenyésztő: Ziaková Katarina, Bzince, tulajdonos és kiállító: Magál Slavomir, Dr. SHR, Pezinska SK), és első díját kapta a Furioso XXVI-121 „Botond” nevű sötét pej színű furioso-north star tenyészmén (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Páli Sándorné, Kunszentmiklós).

A furioso-north star fajtájú kancák hároméves korcsoportjának harmadik helyén a First Mission Furioso-69 „Manyi” nevű, pej színű furioso-north star kanca végzett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Nagy Tamás, Szeged-Tápé), második helyezettje a North Star XIV-22 „Tükör” nevű, pej színű furioso-north star kanca lett (tenyésztő: Bánfi Anett Barbara, Hódmezővásárhely, tulajdonos és kiállító: Kucsoráné Kobzi Éva, Hódmezővásárhely), a kategória első díját pedig a North Star XIV-24 „Becses” nevű, sötét pej színű furioso-north star kanca kapta (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Kétkő Állattenyésztési és Növénytermesztési Kft., Hódmezővásárhely).

A furioso-north star fajtájú kancák négyéves korcsoportjának harmadik díjában részesült a Furioso XLIX-110, „Jázmin” nevű, sötét pej színű furioso-north star kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: Baloghné Jenei Krisztina, Mocska), második helyezettje a The Bart Furioso II-103 „Pergő” nevű, pej színű furioso-north star kanca lett (tenyésztő: Turcsányi Dániel, Érsekcsanád, tulajdonos: Korsós-né Kohlmann Judit, Szentes, kiállító: Korona Ménes, Pálfa), az első díját pedig a Furioso XXXV-49 „Lenke” nevű, pej színű furioso-north star kanca érdemelte ki

FOTÓ: FÖLDI D. ATTILA ÉS PRÁG FERENC

Horn Artúr-díj

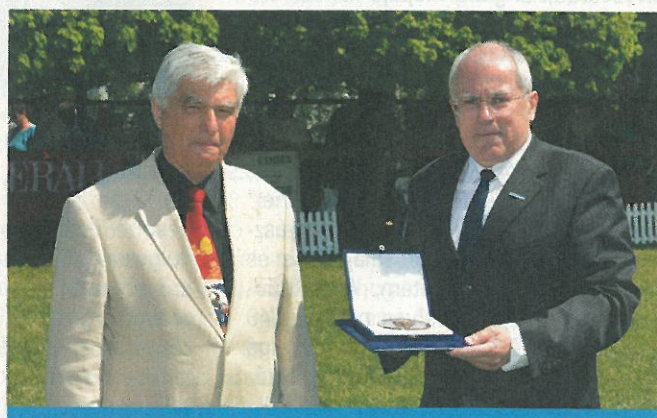
A Magyar Állattenyésztők Szövetsége minden évben egy személy részére ítéli oda a Horn Artúr-díjat. Ebben az elismerésben az idén **Mihók Sándor** részesült.

Mihók Sándor Álmosdon született 1950-ben. A Debreceni Agrártudományi Egyetemen 1973-ban általános agrármérnöki diplomát szerzett. Ezután mint tanszéki mérnök a Debreceni Egyetemen kezdte az oktató- és kutató munkát, majd ennek elismeréseként néhány év után az Állattenyésztési Tanszék vezetője lett. Mihók Sándorra egész pályafutása során jellemző volt, hogy egyetemi tanári beosztása mellett az állattenyésztés mindennapi gyakorlatában is rendszeresen szerepet vállalt.

Tudományos munkája elsősorban a lótenyésztés és a baromfitenyésztés kérdéseire, valamint egyre inkább a veszélyeztetett hagyományos fajták, a genetikai értékek védelmére terjedt ki. Ma is lelkes oktatója a ménesgazda hallgatóknak. Munkájának tudományos értékét a Magyar Tudományos Akadémia kandidátusi fokozattal ismerte el.

Megkérdőjelezhetetlenül értékes szerepet tölt be évről évre a Farmer Expo állattenyésztési kiállításának szervezésében, megrendezésében és lebonyolításában.

Mihók professzor a tenyésztő egyesületek működésében is fontos feladatokat vállal: ügyvezető igazgatója a Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesületének, a Magyar Lótenyésztő és Lovas Szervezetek Szövetségének társadalmi elnöke, a Kisbéri és Gidrán Lótenyésztők Országos egyesületében mint ügyve-

A díjat Fekete Balázs, a MÁSZ elnöke adta át Mihók Sándornak

zető társelnök elsősorban a gidrán fajta tenyésztési munkájában dolgozik.

Nemzetközi tevékenysége is kiemelkedő, alelnöke és a tenyésztő bizottságot is irányítja a Hucul International Federation keretében.

Mihók Sándor irodalmi tevékenysége is említésre méltó. Értékes munkája például a „Génmegőrzés” (2006), „A póniló és a kisló” (2006), „A hucul” (2014), a „Ló és számár” (2001) című kitűnő szakkönyv, amelyeket ő írt, illetve szerkesztett. Emellett a **Horn Péter** szerkesztette (1995) és **Szabó Ferenc** szerkesztette Általános állattenyésztés (2004) könyvekben a Lúd- és kacsa-tenyésztés fejezeteket írta, melyeket kötelező tankönyvként az egész agrár-felsőoktatásban használnak.

„Papi! Vedd meg nekem azt a pacit!”

Negyvenkilenc kiállító, négy fajta és százötven ló. Ez a számszaki mérlege a XXII. Alföldi Allattenyésztési és Mezőgazda Napok patásait zsúrozó tenyészállat bírának. De mi nemcsak a bírói, hanem a tenyésztői véleményekre, sőt, még a nézői vágyakra is odafigyeltünk.

Ha nem is zsúfolásig megtelt tribünök előtt kezdődött a tenyészlovak idei szakmai bírálata Hódmezővásárhelyen, azért – a mustrára felvezetett állatokhoz valamilyen okból kötődő családtagokon felül – akadt jó néhány civil érdeklődője is a szemet gyönyörködtető jószágoknak. Majd ötven kiállító, a gidrán, a lipicai, a nóniusz és a furioso fajták cseh, szlovák, illetve magyar tenyésztői, közel kétszáz tenyészállattal szálltak versenybe egymással, illetve a bírák pontjaiért.

Egy hosszú, gondosan „befésült”, aranyló sörényt lobogtató, sárga gidrán tenyészmen kezdte a sort, a meghirdetettnél jóval később kezdődött bírálaton. A tulajdonos tenyésztő pedig, közben büszkén csattogtatta a digitális masináját, hogy megőrkítse Cinkos nevű lova csodálatos sörényét, ami bizony ezen a néha borongós, a következő percben pedig verőfényes áprilisi napon, még nyírás előtti állapotot mutatott. Majd néhány perccel később, már nem éppen versenypozícióba kerülve, szó szerint „dobott egy hátast” egy másik ló. Aki így kiszabadítva magát a felvezetője kezéből, végigvágta a karám kijárata felé. Ott azonban, egy gyakorlott lovas újtát állta és befogta.

És míg a hozzáértő ítések tették a dolgukat – árgus szemmel figyelve az álló és mozgó egyedek minden rezzenését és lépését –, mi az egyik tenyésztővel beszélgettünk.

– Mióta létezik Vásárhelyen ez a kiállítás, mi mindig itt vagyunk – tudtuk meg a zalai Gyűrűsön élő *Vörös Józseftől*. Aki mint sorolta, tenyészállataikért kaptak már nagydíjat, és több más díjat is. A jelenleg 180 egyedet számláló, jellemzően őshonos magyar fajtákból álló ménés tartása nagyon sok munkával és lemondással jár a családnak, de szeretik csinálni. És ő még azt sem bánja, hogy mindeközben 18 éves autóval közlekedik...

Közben a profi módon konferáló Mihók Sándortól megtudhatta a publikum, hogy „helyreállt a rend”, hiszen megérkezett a bírálóbizottság eredetileg tervezett harmadik tagja, *Bartók László*, aki a 47-es út felújítási munkálatai miatt került némi késésbe, és ez idő alatt őt *Pataki Balázs* helyettesítette.

A gidrán fajták értékelése után kértük szóra az egyik bírót, *Máttyás Istvánt*.

– Hál’ Istennek jó az összbenyomás – kezdte összegzését a Kisbéri Félvér és Gidrán Lótenyésztő Országos Egyesület elnöke. Aki

Álló helyzetben legyen szép, mozgásában harmonikus!

úgy folytatta: – Többségében voltak a kíváncsok szintnek megfelelő jó lovak, a több kancacsalád és mérvonal pedig bizakodásra ad okot a jövőre nézve. Az pedig már az első órák után is látszik, hogy ez megint olyan nívós kiállítás lesz, amelyre büszke lehet majd Hódmezővásárhely.

Később arról faggattuk a bírót, ők milyen szempontok alapján zsúriztek. Mint a válaszból megtudtuk, ez most show-bírálat volt, amelynél álló helyzetben az első benyomás a fajtajelleg érvényesülése és az állatban rejlő távlati célok sejtetése volt a domináló tényező, míg mozgásban a lépés és az ügetés harmóniáját keresték volna. Mint rámutatott, a feltételes mód ezúttal annak a körülménynek szólt, hogy a felvezetést nem gyakorolták kellőképpen a résztvevők. Bár a szakmai szemek ennek ellenére látták, hogy voltak kifejezetten jól mozgó lovak.

És hogy voltak szemlátomást olyan szépek is, amik első látásra lenyűgözték a nézősereget, arra egy korosabb úr nyakában ülő tündéri csöppség a tanúnk. Aki a hangosbeszélőt is túlharsogva hozta a nagypapa tudomására:

– Papiiii! Vedd meg nekem azt a paciit!

És akkor még hol voltak a lipicai, a nóniusz, meg a furioso fajták...

– RÉVÉSZ –

(tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Egyed Béla*, Hódmezővásárhely).

A furioso-north star fajtájú kancák 5-6 éves korcsoportjának harmadik díját a Furioso XXXV-5 „Nusi”nevű pej színű furioso-north star kanca kapta (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Fekete Balázs*, Hódmezővásárhely), második helyezette a The Bart Furioso I-7 „Frézia II” nevű, sötét pej színű furioso-north star kanca lett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Fekete Balázs*, Hódmezővásárhely), az első helyén a Furioso XLIII-113 „Lira” nevű, pej színű furioso-north star kanca végzett

(tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Kucsora István*, Hódmezővásárhely).

A furioso-north star fajtájú kancák 7 évesnél idősebb korcsoportjának harmadik helyezette a The Bart Furioso I-22 „Tímea” nevű pej színű furioso-north star kanca lett (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Egyed Béla*, Hódmezővásárhely), második helyén a Hand North Star-89 „Mambó” nevű, pej színű furioso-north star kanca végzett (tenyésztő: *Kucsora István*, Hódmezővásárhely, tulajdonos és kiállító: *Kucsora Árpád Bence*, Hódmezővásárhely), a kategória első díjában a

Furioso Aldato-19 „Idea” nevű, pej színű furioso-north star kanca részesült (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Fekete Balázs*, Hódmezővásárhely).

A furioso-north star fajtájú kancák 10 évesnél idősebb I. korcsoportjában harmadik díjat kapott a Furioso-82 „Bóbita” nevű szürke színű furioso-north star kanca (tenyésztő, tulajdonos és kiállító: *Kucsora István*, Hódmezővásárhely), második helyezett lett a „Sabéna” nevű, furioso-north star kanca (tenyésztő, tulajdonos és

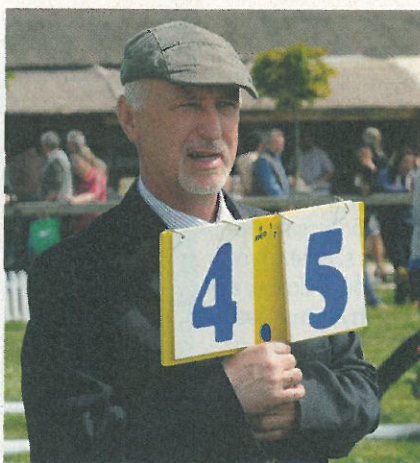
(Folytatás a 36. oldalon)

Magyar lovak – szlovák szemmel

A szlovákiai Görözdí Péter nem ismeretlen a magyar lótenyésztők között. Pedig ő csak amolyan kíváncsiság fűtötte tanulmányútként látogatott el először az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra.

A magyarul kiválóan beszélő agrár-mérnök jó néhány éve azonban már viszszerző, meghívott vendégként vesz részt ezen a rangos eseményen. Mint mondja, náluk nincs ehhez fogható méretű szakmai kiállítás és vásár, így egyfajta tanulmányútként indult részéről az érdeklődés. Aztán a Felvidéken tehennel és lovakkal foglalkozó szakember egy ideje aktív bíráló lett a felvezetett lovaknak a magyar tenyészállatok nagy alföldi sereg-szemléjén.

Egyébként ő is lótenyésztő, hiszen shagya-arab és furioso állománya van odahaza, a Csallóközből.

Görözdí Péter évek óta „hazajár” bírálkodni a Csallóközből Hódmezővásárhelyre

S hogy miért pont ezt a kettőt választotta? Mert ő lóban, szarvasmarhában,

de még tyúokban is szereti az őshonos fajtákat – kaptam a kérdésre a választ.

Őshonos magyar lófajta a gidrán is, aminek az idei vásárhelyi tenyészállat bírálata után beszélgetünk, így aktuálissá tettem a következő kérdés: bíróként nézve, milyen volt a 2015-ös felhozatal?

– Nehéz erre válaszolni, hiszen minden év más – fogalmaz a szlovák bírő. Az elmúlt esztendőben például meghatározó volt ennek a fajtának a részvételi aránya Hódmezővásárhelyen. Ebből következik, hogy akkor sokkal több és jó minőségű lovat mutattak be. De mint hamarjában rámutat: az idei győztes bizony a tavalyi népesebb mezőnyben is megállta volna a helyét.

S, hogy vele, jövőre, ugyanitt?

Görözdí Péter optimistán mosolyog és mintegy megerősítésként, kezét is nyújt a rövid válaszára: – Úgy legyen!

R. J.

Fogathajtásban a jövő

A XXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon kiállított, immáron többszörösen nagydíjas tenyészkancajukról kérdeztük Pap István Tibort, a Mezőhegyesi Állami Ménes Kft. ügyvezetőjét.

– Fő feladatunk a nóniusz fajta fenntartása, azonban nem mondhatom azt, hogy kitűztünk egy célt és azt most elértük a nagydíjas kancával. A feladatunk a fajtafenntartás. Ez súlyos terhet ró a nóniusz tenyésztőkre. Ez egy kétszáz éves fajta, meg kell őriznünk a genetikai alapjait, a küllemi sajátosságait – tömeges testfelépítés, fekete szín –, tehát az alapvető jellemvonásait, ugyanakkor meg kell feleltetnünk a modern kor elvárásainak. Eredetileg a hadsereg és a mezőgazdaság elvárásainak megfelelően tenyésztették ki, manapság a fogathajtó sportban kellene, hogy megtalálja a helyét. Ez a kanca azonkívül, hogy eredeti mezőhegyesi genetikát képvisel, küllemében a fajta jellemvonásait mutatja, mindezek mellett nemzetközi szinten is versenyez, tehát a modern kor sportelvárásainak megfelelő egyedről van szó – tudatja velünk az ügyvezető.

– Papp János, a ménesünk fogathajtó versenyzője az utóbbi években a magyar ranglista, valamint a nemzetközi versenyek első 10 helyezettje között szerepel. Az elmúlt években eredményes fogatokban meghatározó szerepet játszott ez a ló, ami azt jelenti, hogy a magyar élvonalban ott vagyunk, így ebből a kétszáz éves fajtából is tudunk olyan egyedeket bemutatni, amelyek a mai elvárásoknak megfelelnek. Külön értéke – azon kívül, hogy ez egy nagy elismerés a szakma részéről, valamint az, hogy kapott egy nagydíjat –, hogy egy használható lóról van szó. A távolabbi célokról szólva Pap István Tibor hozzáteszi: ez a díjnyertes kanca továbbra is versenyez majd, és nagyjából 10 éves kora körül kell majd dönteni arról, hogy tenyésztésbe állítják-e. – Azt a

A lótenyésztés nagydíját a XVII-23 „Nutria” nevű, fekete színű nóniusz kanca kapta, melynek tenyésztője, tulajdonosa és kiállítója a Mezőhegyesi Állami Ménes Kft. A nagydíjat Mihók Sándor a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetségének Elnöke adta át Pap István Tibornak, a kft. ügyvezetőjének

lovat kivenni a sportból, amely emblematikus egyede a fajtának, több következménnyel is jár – hívta fel a figyelmet az ügyvezető. A nézők nem látják majd, a köztudatban nem lesz benne, s elképzelhető, hogy a versenyeredmények nem lesznek olyan jók nélküle. Ez nehéz döntés lesz, de reméljük, hogy a fiatal lovaink közül többen is a helyére tudnak majd lépni. Hiszen minden egyes évben, amit még a sportban tölt el, elveszítünk egy csikót. A fajtafenntartásnak, a ménesnek pedig pont az az érdeke, hogy a legjobb egyedeket tenyészítsük tovább.

NEMES-TÁBORI ANNA

Nem trendi a magyar ló tartása, pedig...

Idén 25 éves a Furioso-North Star Lótenyésztő Országos Egyesület. Horváth Sándorral, a jubiláló szervezet elnökével a XXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok rendezvényein beszéltünk. A szakember természetesen a magyar fajták és ezen belül is a furioso mellett tette le a voksát.

• *Ön mióta foglalkozik ezzel a fajtával?*

– Éppen 25 éve annak, amikor megvásároltam az első két furioso kancámat – kaptam kérdésemre a választ a Kecskemét melletti Borbápusztán élő Horváth Sándortól. Aki hozzátette: – Bár ezek voltak az első saját lovaim, de a nagyapám és az édesapám által szinte a születésem óta a génjeimben hordozom a lovak iránti szeretetet.

• *Mivé fejlődött az elmúlt negyedszázad alatt az állománya?*

– Ma öt tenyészménnel, harminc tenyészkanccal és azok szaporulataival rendelkezem.

• *Milyen az érdeklődés ma Magyarországon és a nagyvilágban a furioso iránt?*

– Mint nagy általánosságban, sajnos hazánkban sem túl nagy a lelkesedés a lovak tartására, így jószerevel erős túlkínálat alakult ki. Ezért egyesületünk egyik legfontosabb célja, hogy a fajta népszerűsítésével próbálja a keresletet is növelni. Hiszen a furioso az a fajta, amely hobbicélra kiválóan megfelel, a jobb egyedei pedig még a sportban is megállják a helyüket. Egyelőre azonban sajnos a magyar lovak népszerűsége itthon csekélyebb, mint a külföldről behozott import egyedeké. Ami ráadásul, nem is

Horváth Sándor 25 éve két kancával kezdett, ma az övé az egyik legnagyobb Furioso-North Star tenyészet Magyarországon

áll mindig ár-érték arányban a használhatóságukkal, csak éppen ma ez a trendi... Pedig volt időszak, amikor az öreg kontinenst hazánk látta el hobbi lóval. Ám a nem egészen tisztességes kereskedelem oda juttatta az ágazatot, hogy lényegesen megcsappant a magyar lovak iránti érdeklődés külföldön is.

• *Hány furioso-tenyésztő és milyen nagyságrendű állomány képviseletében hallottuk ezt a nem éppen szívdertítő körképet?*

– Egyesületünknek megközelítően 250 tagja van, akik mintegy 600 tenyészkanccal rendelkeznek szerte az országban. Per-

sze ennél néhány egyeddel több is van, hiszen nem mindenki regisztrált tagunk.

• *Milyen a kapcsolatuk a többi fajták képviselőivel?*

– A magyar fajták vonatkozásában, akár kiválóan is mondhatom, hiszen ahogy mondani szokás, velük egy hajóban evezünk. Nagyon megnyugtató, hogy nem konkurensek, hanem azonos célért küzdő partnereket látunk egymásban.

• *A XXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok fajtabírálata előtt beszélgetünk. Ön hányadik alkalommal vesz részt ezen a rendezvényen?*

– Eddig minden kiállításon itt voltam. Szeretek ide járni, hiszen mindig nagyon jó társaság jön össze. Amit az esti beszélgetések, a közös vacsorák csak erősítenek.

• *Idén milyen menetrend szerint telnek a vásárhelyi napjai?*

– Tizenegy tenyészállatot hoztunk, méneket, kancákat, illetve szopós csikót, amiket majd felvezetünk. Mivel az egyesületünk itt és most ünnepli majd a megalakulása 25. évfordulóját, így összeállítunk egy furioso-karusszelt, amelyben magam is lovagolok, illetve kettes fogatot is hajtok a fajtabemutatón.

• *Mi jelentené Önnek, a jubiláló egyesület elnökeként a legnagyobb boldogságot a vásár végén?*

– Ha lenne a nézők között olyan, aki meglátva a furiosot, ő is ennek a fajtának a tenyésztőjévé szeretne válni. Ezért dolgozunk mindannyian.

RÉVÉSZ JÁNOS

Díjazták a mezőfalvai lucernát

Minden évben igyekszik jó lucernaszénát készíteni a Mezőfalvai Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt., a tavalyi év abból a szempontból is kiemelkedő, hogy az ÁT Kft. adatbázisa szerint itt készült az ország legjobb lucernaszénája. Az elismerés kapcsán a jó lucernaszénáról és általában a takarmányozás jelentőségéről beszéltünk Zászlós Tibor cégvezetővel Hódmezővásárhelyen.

„Az állattartásban a takarmányozás az egyik legfontosabb kérdés, hiszen a költségek közül az egyik legjelentősebb részt ez teszi ki” – mondta el lapunknak Zászlós Tibor. A Mezőfalvai Zrt. vezérigazgatója hozzátette: „mivel a takarmányozás kérdése nem elhanyagolható, elmondhatjuk, hogy a legdrágább megoldás rossz takarmányt használni.”

A szakember szerint a takarmány készítésekor rengeteg hibalehetőség merül fel, rossz munkát lehet végezni az alapanyag válogatásánál, a szárításnál és más folyamatokban is. „Ezért is nehéz jó takarmányt készíteni. A rossz takarmány-

nyal jelentősen nőnek a költségek, hiszen adott esetben kórokozókat is tartalmazhat, megbetegítheti az állatot. Nem is beszélve az elmaradt hozamról, ami egyben elmaradt hasznot is jelent” – figyelmeztetett Zászlós Tibor. A betegségek és a hozamelmaradás együttesen jelentős hasznot vihet el.

A jó takarmány használatával azonban a többlettermelés, az egészségesebb állat és nem utolsósorban a hosszabb hasznos élettartam meghozza a várt eredményeket – utalt a cég Kedves nevű tehenére a vezérigazgató, amely jelentős tejhozamáról híresült el.

„A sikerhez elsősorban a megfelelő talajéletet kell fenntartani, ezen lehet ugyanis jó minőségű takarmánynövényt termelni. Ebből készíthető kiváló minőségű takarmány, amely pedig megfelelő mennyiségű és beltartalmi értékekkel rendelkező húst és jó tejhozamot, egészséges tejet eredményez” – vélekedett a szakember. „Az állatnak meg kell kapnia a jó minőségű takarmányt, ahogy egy jó

Zászlós Tibor: a jó hozamok alapja a megfelelő takarmányozás

autóba sem sajnálja az ember a minőségi üzemanyagot.” – fogalmazott Zászlós Tibor.

A vezérigazgató szerint azzal, hogy a cég jó minőségű, jó beltartalmi értékekkel rendelkező takarmányt állít elő, amely egyben szigorúan GMO-mentes, a fenntarthatóságot is szolgálja.

B. L.

(Folytatás a 33. oldalról)

kiállító: *Stolickova Vladimíra*, Chropynská, CZ.) és első helyen végzett a North Star X-115 „Nárcisz” nevű, pej színű furioso-north star kanca (tenyésztő: ifj. *Horváth Sándor*, Kecskemét, tulajdonos és kiállító: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, Kecskemét.)

A furioso-north star fajtájú kancák 10 évesnél idősebb II. korcsoportjában harmadik díjat kapott a Furioso XXX-175 „Lilla” nevű pej színű furioso-north star kanca (tenyésztő: Kucsora István, Hódmezővásárhely, tulajdonos: Kucsoráné Kobzi Éva, Hódmezővásárhely, kiállító: Kéktói Ménes, Hódmezővásárhely), második helyezett lett a Furioso XXVII-23 „Aranyági Nótás” nevű, nyári fekete színű furioso-north star kanca (tenyésztő: Kucsora István, Hódmezővásárhely, tulajdonos és kiállító: Fekete Balázs, Hódmezővásárhely), míg a kategória első díját a 4990 „Fiona” nevű, szürke színű furioso-north star kanca kapta (tenyésztő: *Sousek Bohumír*, Uhřetice 16, tulajdonos és kiállító: Ing. Ziačková Katarína, Bzince pod Javorinou).

A Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége tenyésztési díját Kucsora István hódmezővásárhelyi tenyésztő kapta, a több évtizedes kiemelkedő tenyésztési munkájáért, valamint a kiállításra felvezetett nagy számú tenyészállat bemutatásáért.

A Kisbéri és Gidrán Lótenyésztő Országos Egyesület különdíját a Marócpusztai Ménes érdemelte ki a Gidrán Razbeg I-46

„Sulyom” nevű kancájának bemutatásáért.

A Furioso-North Star Lótenyésztő Országos Egyesület különdíjat adományozott *Hasznos Zoltán* tenyésztőnek a kiállításán bemutatott különleges genetikai értékű, Remény nevű kanca bemutatásáért, valamint *Simon György* tenyésztőnek a Furioso fesztiválon bemutatott Jácint nevű kancájáért.

A Nónius Lótenyésztő Egyesület különdíját a kétsopronyi *Báró-Farkas Csaba* kapta a Nónius négyes fogat és tenyészkanca bemutatásáért, valamint a hajdúböszörményi *Csatári Imre*, a Nonius D generációs vonalú kanca tenyésztéséért és bemutatásáért. *Fülöp Sándor* fogathajtó világbajnok, a fogat edzője díjat adott át Báró-Farkas Csaba kétsopronyi fogattulajdonos részére a fogat sikeres szerepléséért.

A Magyar Lipicai Lótenyésztők Országos Egyesületének különdíjában részesült a szilvásváradai Állami Ménesgazdaság a tenyészetének bemutatásáért, továbbá a Szabadkígyósi Önkormányzat a Neapolitano Favory nevű kancájának bemutatásáért.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lótenyésztési különdíját a Mezőhegyesi Állami Ménes Kft. kapta a Nutria nevű nónius fajtagyőztes ló tenyésztéséért.

A fermentáció mesterei

– Minket a szakma elsősorban az irányított erjesztés kapcsán ismer – tájékoztatott Kovács Tamás, a Kokoferm Kft. ügyvezetője, akik közel tíz éve vesznek részt a hódmezővásárhelyi kiállításon. Több mint két évtizede a borászattal kezdték a munkát, majd jött a pálinka, a söripar. Mintegy másfél évtizede kereste meg őket a Lallemand azzal, hogy kezdjenek dolgozni a takarmányozás azon területén, ahol tejsavbaktériumos erjesztési folyamatokkal foglalkoznak. Így indult a munka a silózásos takarmánytartósításban. Ebben az ágazatban az aktivitásuk 2003-2004 környékén kapott nagyobb lendületet. Mint minden más erjedéssipari területen, igyekeztek a legszélesebb körben együttműködni a vezető, szakmailag meghatározó cégekkel, a kutatóintézetekkel és felsőfokú oktatási intézményekkel.

A borászat és a pálinka területén úttörő munkát végeztek az országban, így itt is nagy lelkesedéssel vágtak bele a feladatba. – Pálinkában Panyik Gáborné és az Agárdi Pálinkafőzde nevét mindenképpen meg kell említeni, ahol az irányított erjesztésben 2004 óta oroszlánrészt vállalunk – magyarázta a szakember, hozzátéve, hogy az állati takarmányozás ugyancsak speciális terület, és a tömegtakarmányok aerob stabilizálásában szintén úttörők. Majd egy évtizede jelent meg a piacon olyan starter kultúrája a Lallemandnak, amivel a kukorica élesztő és penész problémáját jól lehet kezelni. Hazánkban a dry és a fress termékeket ekkor próbálták ki, s azóta széles körben használják a forradalmian új aerob stabilizálási technológiát. Ennek jelentősége abban rejlik, hogy az élesztős és penészgombákat olyan szinten meg lehet regulálni a tárolás folyamán, hogy akár 3-4 nagyságrendnyi pusztítást képesek soraikban elvégezni.

Amikor a tömegtakarmányokat megnyitjuk, gyakorlatilag hosszú napokig romlatlanul megmaradnak, nincs hőmérséklet emelkedés, rossz irányú erjedés, mikotoxin-termelés. Az emelkedő pH kapcsán nem kapnak teret a vajsav- és a talajbaktériumok, amelyek a romlás irányába viszik a takarmányt. Blokkolni lehet a káros folyamatokat.

Érdeklődésemre Kovács Tamás elmondta, az utóbbi években széles körben alkalmazzák készítményeiket. Nem a legolcsóbb erjesztési technológiáról van szó, de a befektetés megtérülése ennél az aerob stabilizációs technológiánál a legna-

Kovács Tamás: jobb megelőzni a bajt, mint a kialakult problémákat tűzoltómunkával kezelni

gyobb, s erre egyre többen éreznek rá. – Amit fontosnak tartanék megemlíteni, hogy a Kokoferm és a Lallemand nem csak a starterkultúrákat forgalmazza, hanem teljes technológiát igyekszünk átadni a gazdáknak. A technológia az évente megjelenő speciális problémákhoz igazodóan bővül. Néhány esztendeje a mikotoxinokkal kellett szembesülnünk, két éve az aflatoxin jelentett komoly fejtörést, s ezekhez a kínált technológia szorosan kapcsolódik. Az élesztőgombák gátlása révén a mikotoxin-termelés megfelelően kordában tartható.

A korszerű innovációt – általában – elsőként a nagyobb cégek használják. Ezek pedig húzzák magukkal a környezetükben gazdálkodókat. – Persze a kicsik között is vannak előrettekintők – jelezte az

ügyvezető, hogy nem minden méret kérdése.

Kovács Tamás véleménye szerint a hazai állattenyésztés fejlődése kézzel fogható, ha istállóra van támogatás, akkor a technológiában is van előrelépés. Párhuzamosan futnak a fejlesztések.

A silózás területén évről-évre oktatással, képzéssel segítik a gazdákat. Kezdetekben ez Silóklub névre hallgatott, a későbbiekben a tudományos háttérre jobban rávilágítva a Szilázsakadémia nevet kapta. Ezen a rendezvényeken a silózásra kihegyezve, de az ehhez kötődő egyéb témákat is csokorba szedve zajlanak az előadások.

A különböző erjesztési folyamatokra széles rálátással rendelkeznek, s más területekről is átemelik az ott szerzett tapasza-

latokat. – Fontos kideríteni, hogy a silózásban a különböző illatkarakerek vajon miért jelennek meg – utalt a szakember arra, hogy ezek a folyamatok a borászatban különös jelentőséggel bírnak. Ha talajbaktériumos fertőzés jelenik meg a szilázsban, a szenázisban, olyan vegyületek termelődnek, amelyekre korábban nem volt magyarázat. A klosztrídiumokról eddig azt lehetett tudni, hogy obligát anaerob szervezetek, mára kiderült, hogy vannak közöttük olyanok, amelyek aerob vagy félaerob körülmények között is kiválóan szaporodnak.

A kiállításról szólva Kovács Tamás pozitív véleményt fogalmazott meg. Kiemelte, hogy ez a magyar állattenyésztés háromnapos ünnepe, a szakmabeliek találkozóhelye, amely évről-évre egyre sikeresebb.

V. S.

Vízcseppé alakítják a párárt

Az Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft. egy organikus alapokon nyugvó, talajkondicionáló készítményt, a Water Retainer (VízŐr) mutatta be a kiállításon. A készítmény csökkenti az öntözővíz-felhasználást, és az aszály okozta kiszáradást. Használata gazdaságos, hiszen az egy hektárra szükséges készítmény ára 20 ezer forint. Pelczéder Tibor, az Alpha-Vet Kft. üzletág-igazgatója a termék társadalmi hasznosságára is felhívta a figyelmet. Vattay Richárd, a Water&Soil Kft. igazgatója a Water Retainer (VízŐr) fejlesztését ismertette.

Pelczéder Tibor a termék társadalmi hasznosságáról elmondta, hogy a hazai vízfogyasztás 35 százaléka mezőgazdasági jellegű. Ennek 27-28 százalékát teszi ki az öntözés. A Water Retainer (VízŐr)-rel jelentős mértékű öntözővíz-megtakarítás érhető el, ami hozzájárul ahhoz, hogy fenntarthatóbb, környezetet kevésbé terhelő, biztonságos mezőgazdasági tevékenységet folytassunk. A növénytermesztésben a termésmennyiséget limitáló kör-

Vattay Richárd, a Water&Soil Kft. igazgatója a Water Retainer (VízŐr) fejlesztőjeként elmondta, hogy 2003-ban Portugáliában kezdett foglalkozni a talaj vízmegtartó képességének növelésével. Portugáliában a magyar golfszövetség alelnökévé lett jelen egy konferencián, ahol a golfpályák nedvességtartalmának megőrzéséről volt szó. Amikor az igazgató hazajött, akkor kereste meg azokat a szakembereket, fejlesztő mérnököket, akik a Water Retainer megalkották. A termék fejlesztésében az ELTE vegyészet, analitikai tanszéke is részt vett.

nyezeti tényezők közül térségünkben az aszály a legjelentősebb, mivel a vízhiány gyakran párosul igen magas, néha extrém magasságokat elérő hőmérséklettel is, ami további terméscsökkenéshez vezethet. A különböző fejlődési (fenológiai) fázisokban jelentkező szárazság eltérő mértékű terméscsökkenést és gazdasági károkat okoz szántóföldi és kertészeti növényeinknél, szőlőinkben és gyümölcsöseinkben.

A bemutatott, új, innovatív talajkondicionáló termék, a Water Retainer (VízŐr) az aszály kártételének nagyságát befolyásoló tényezők közül az evaporációt (párolgást)

mérsékli, a talaj természetes víztartalmát több hónapig megtartja, és azt szolgáltatja a növények számára. A Water Retainer (VízŐr) egy organikus alapokon nyugvó talajkondicionáló készítmény, amelyet kémiai, mikrobiológiai, illetve állattenyésztési, növénytermesztési szakemberek fejlesztettek. A termék azáltal, hogy megőrzi a nedvességet a talajban, csökkenti az öntözővíz-felhasználást és az aszály okozta kiszáradást. A termék segít abban, hogy a talajban stabilabb nedvességszintet tartson fenn a gazdálkodó.

A megfelelő és egészséges élelmiszer-előállítás érdekében alapvető prioritást kell, hogy élvezzen a megfelelő adaptáció a környezeti változásokhoz. „Ennek felismerése volt az egyik legjelentősebb hajtóerő számunkra, amikor belekezdünk a kutatásokba és kifejlesztettük a Water Retainer (VízŐr) talajkondicionáló vízmegtartó készítményünket”, mondta Vattay Richárd. A termék organikus alapú, s azáltal, hogy csökkenti a talaj párolgását (evaporációját), alkalmazásával akár 50 százalékkal mérsékelhetjük az öntözési költségeket szántóföldi növények-, zöldség-, szőlő- és gyümölcs vagy akár még gombatermesztés esetében is. Öntözetlen művelésben történő alkalmazás esetén jelentősen – akár 1-2-szer – megnő a növények aszálytűrő képessége, az aszálytűrési ideje, ezáltal jobb minőségű és nagyobb mennyiségű termés várható. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a talaj kiegyensúlyozottabb vízháztartása következtében javulhat a műtrágyák hasznosulása és intenzívebbé válik a talajlakó mikroorganizmusok működése, mondta végezetül Vattay Richárd.

H. GY.

Pelczéder Tibor, az Alpha-Vet Kft. üzletág-igazgatója lapunknak elmondta, hogy 2003-ban született meg az ötlet. Igaz ugyan, hogy hasonló hatású termékek már léteznek az Egyesült Államokban és Japánban, de annak nem ismerjük az összetételét, ugyanis ezekkel a termékekkel igen drága volna a talajt kezelni, mivel a magyarországi forgalmazásuk hektáronként 100-150 ezer forintba kerülne. Ez pedig a szántóföldi művelésben sem térülne meg. A Water Retainer (VízŐr) alkalmazása a szántóföldi körülmények között hektáronként 20 ezer forintot igényel, ami elviselhető költségtényező annak fejében, hogy a termés stabil hozamot biztosít.

A Water Retainer (VízŐr) használata a hazai talajművelési technológiák mindegyikébe jól illeszthető, hangsúlyozta az igazgató. Olyannyira, hogy a rizsföldeken is kipróbálják, pedig a rizstermesztés – köztudottan – vízigényes. A készítményt a preemergens kezeléskor kell a talajba juttatni, és más gyomirtó szerrel egyszerre lehet a talajművelést elvégezni. Az igazgató – miután a terméket szabadalom védi – nem árulta el a készítmény összetételét, azt viszont elmondta, hogy a Water Retainer (VízŐr) tulajdonképpen a párolgást alakítja vízcseppekké. A készítményt a talaj felszínére juttatják ki, amely eljut a gyökérszörökhöz, illetve a talajszemcséken is megkötődik. Ezzel a talaj evaporációját (kipárolgást) gátolja meg, ugyanis a vízpárárt vízcseppé alakítva a talajban tartja. Egy hektárra 16 liter készítmény elegendő.